

פרשת וישלח
"ט כסלו ה'תשפ"ד
שנה י"ב גליון י"א

הדלקת הנרות	מוצאי שבת	סוף קריש לשבת	לעיקוואוד
4:13	5:44	8:40/9:23	ברוקלין
4:11	5:42	8:39/9:23	ירושלים
3:59	5:52	8:16/8:55	בני ברק
4:13	5:48	8:18/8:56	אלעד
4:06	5:49	8:17/8:56	

רחמי עלי לב

ליקוטי מאמרים ודברי חיזוק ואמונה מספרים הקדושים על פרשת השבוע

עם לכן גרתי ואחר עד עתה ויהי לי שור וחמור צאן וגו'.

פירש"י ותר"ג מצות שמרתי, אעפ"י שהייתי בבית לבן. הענין נראה לי דהנה באמת יפלא על יעקב אבינו שכפי הנראה פשט המקרא משמע שהשתדל מאוד בקנינים המדומים... איך שיהי' לו צאן ובקר הרבה, ותורתו מתי נעשית ועבודת ה' איפה.

אבל הענין הוא כי באמת התורה בא להורות גודל מעלת יעקב אבינו ע"ה כי באמת עניני התורה והעולם הם צרות זה לזה וכבר אמרו (עבודה זרה יז, ב) אי ספרא לא סייפא, ומאוד קשה על האדם שיעסוק בתורה ועבודה ויעסוק בקניני העולם, אך האיש השלם מאוד אשר זכה לברר מעשיו שיהי' הכל לשם שמים הוא יכול לעלות אל המדרגה שאף בעת עסקו בעניני העולם יהיו ידיו ולבו לא-ל אמונה לעסוק בתורתו ועבודתו וכל מעשיו יהי' לשם שמים ויעקב אבינו קיים בעת רעותו הצאן כל דיני שומרין ביתר שאת ויתר עז וע"כ האריכה התורה עניניו אף שכפי פשטת הכתוב משמע שעבד בשביל רחל, וזה לדעתי מה שהתפאר עצמו עם לבן גרתי ובכל זאת תרי"ג מצות שמרתי, שכל הענינים עשיתי ובכל זאת לא הייתי סר ממצות ה' ותורתו, והבן כי קצרתי.

דברי שאול, מהג"ר יוסף שאול נאטאנאזא ז"ע

הצילני נא וכו'.

...ע"י הביטול והכנעה שיודע ומכיר א"ע שמצדו אין לו שום זכות, ומבקש רחמים רק בשביל שיודע רחמי השי"ת המרובים, וירחם על חלקו חלק יעקב, יוכל לזכות למזל עליון ממקום שאין שום קיטרוג נוגע שם, וע"י שמכיר ושואמין בגדלות הבוית"ש, מהכרה ומדהייה זו יראה שפלותו, וכמבואר ברמב"ם (הלכות יסודי התורה ב, ב), וע"י הביטול זוכה למזל עליון, לחם בגימ' מזלא, ואם אינו מכיר ברוממות השי"ת והוא חסר מהימנותא הוא חסר לחם היינו מזלא עילאה, אבל יעאע"ה השפיל א"ע להעלות הכלל ישראל למקום גבוה, כי בעד עצמו לא הוצרך לכל זה, וכמ"ש חז"ל במדר"ר (ע"ה, ב) וישלח יעקב ר"ה פתח מחזיק באזני כלב עובר מתעבר על ריב לא "לו (משלי כו, יז), רק לדירות הבאים. ונזכה שירחם ד' עלינו ברחמנות גבו' מאוד למען שמו ואז נזכה למזלא עילאה.

ישמח ישראל אלכסנדר, בתו"ד

ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו.

חזו"ן מכאן מה נגרם לאדם כשהוא נמצא לבדו.... הס"מ מגיע מיד להילחם עמו, ואולי זה הפשט או חברותא (בצוותא עם אנשים) או מיתותא, וד"ל.

ספרים

ויאבק איש עמו עד עלות השחר.

ובדברי חז"ל, הגיע זמני לומר שירה. וראוי לשום לב, שהמלאך התחיל בהתאבקות עם יעקב שעה קלה לפני שעתו לומר שירה, וידוע מאמרם ז"ל כי המלאך אומר שירה אך פעם אחת בחייו.

והנראה לי נכון בזה כי ההתאבקות המלאך עם יעקב היא היא שגרמה למלאך לומר שירה, כי המלאך ההוא הי' שרו של עשו הרשע ונלחם עם יעקב להכשילו ולהכניעו תחת ממשלת עשו וכת דילי', ותכלית שליחותו

הוא כתכלית שליחת היצה"ר בעולם לפתות את האדם כדי שהאדם יתגבר עליו ולא ישמע בקולו, כמובא בזה"ק המשל בבן המלך והז', וכשהאדם מתגבר עליו אז מוציא המלאך לפועל את שליחותו בתכלית השלימות, כי זהו עיקר שליחותו שהאדם יתגבר עליו, ואז מגיע זמנו לומר שירה, כי זמן השירה למלאך הוא בעת שמשלים את שליחותו, ואצל יעקב אבינו ע"ה שהכתוב מעיד עליו ולא יכול לו, נשלמה תכלית שליחות המלאך ומשום זה הגיע זמנו לומר שירה, לפיכך אמר שלחני כי עלה השחר, כלומר, עלה שחר הבהירות במעשה שליחותי והגיע זמני לומר שירה.

בינת ישראל, גראדזיסק

מי לך כל המנחה הזה אשר פנשתי ויאמר למצוא חן בעיני אדוני ויאמר עשו יש לי רב אחי יהי לך אשר לך.

יש לדקדק וכי עשו הרשע שונא בצע, וכי יש לו די בכל הללי דעלמא. ותו יהי לך אשר לך מיותר, כי באומרו יש לי רב מובן כל זה. ויאמר יעקב אל נא אם נא מצאתי חן בעיניך ולקחת מנחתי כו'. יש לדקדק, וכי אהב יעקב את עשו שהיה חפץ להעשיר, הרי כל המנחה לא שלח לו אלא כמשליך פת לחם לכלב לבלי ישוך אותו ואחר שכבר נשקו ולא הרע לו למה יפצירנו בלקיחת המנחה. ועוד קשה אח"כ באמור עשו אציגה נא כו' אמר לו יעקב למה זה אמצא חן בעיני אדוני, והרי מעיקרא אמר בעצמו ששליחות המנחה היה למצוא חן בעיניו, ורש"י ז"ל הוקשה לו קושיא זו והוכרח לפרש שתיבת למה זה חלק מתיבת אמצא כן ע"ש.

והנראה לי בדרך קרוב עם משארז"ל (עבודה זרה כ, א) לא תחנם שאסור ליתן לעבדים מתנת חנם, והקשו התוס' בע"ז מההוא דבגאי ושאר דוכתי שנתנו מתנה לעבדים, ותירצו דבעבדים המכירו שרי שהוא בטוח שע"י המתנה יעשה לו העבדים לפעמים טובות ואין זה כמתנה אלא כמכירה. עוד תירצו דאפילו מתנה ממש הוא דאסור ליתן לעבדים היינו דוקא בעבדים עני שאין לו מה יאכל ובמתנה זו הוא מחייהו לכן אסור, אבל בעבדים עשיר שבלא זו המתנה יש לו הרבה שרי ע"ש. והנה, מי יש לנו עבדים גדול יותר מעשו הרשע והוא אוהב גזל ובצע מאד, רק לא הוטב בעיניו מתנה זו בידעו כי יעקב ודאי לא יעבור על לא תחנם שאסור ליתן לעבדים מתנת חנם וחש שנותן לו המתנה כתירוץ הא' של התוס' ושרוצה ממנו להיטיבו טובות כנגדו ולא חפץ באלה, אלא חפץ שיהיה מתנתו בחנם לגמרי לא יצטרך להטיבו באחריתו. ולז"א מי לך כל המנחה כו', אף שכבר ידע ממוליכי המנחה שאליו הם שלוחים רק שאלו הלא אסור ליתן מתנת חנם, והשיב יעקב לפי תומו למצוא חן והיינו כתירוץ הא' של התוס', והשיב עשו אין הדבר כן כי יש לי רב ורשאי אתה ליתן לי כתירוץ ב' של התוס' ויהי לך אשר לך כי תיבת לך דרז"ל בכמה מקומות להנאתך ולטובתך, ר"ל אם אתה רוצה ליתן לי בשביל הנאתך שאיטיב עמך החזק לך ואיני רוצה בה, והוצרך יעקב לתרץ דיבורו הראשון ואמר אם נא מצאתי חן בעיניך ר"ל, ענין מציאת חן שאמרתי אין כוונתי שתיטיב לי אלא כוונתי ולקחת מנחתי מידי זהו כל החן שאדם חשוב כמוך יקבל מתנה ממני וכענין שאמרו רז"ל בקידושין, ולכן יפה אמר אח"כ למה זה אמצא כו' ונכון וקרוב ודו"ק.

ערבי נחל

רהשי ההלכה

בעריכת
הרה"ג ר' ישכר דוב שטיין שליט"א
מור"ן באלעד
בפיקוח הרב הגאון ר' משה שטיין שליט"א
רב דקדוק חסידים בני ברק, מו"ן בשבט הלוי.
ונח"מ פסקי מרן יטבת הור"ו

פסקים וביורוי הלכות בדבריים
המוציאים הלכה למעשה מפסקי
מורן בעל שבט הלוי זצ"ל

מסקי הלכות

מהלכות ברכת שהחיינו בחנוכה

א. שכח לברך שהחיינו קודם הדלקת הנרות ביום א' דחנוכה: לכתחילה יש לברך שהחיינו קודם שיתחיל להדליק (רמ"א סי' תרע"ו ס"ב), שכח לברך קודם ההדלקה ביום א' של חנוכה ונזכר לאחר שהדליק, **יכול לברך שהחיינו לאחר ההדלקה** (שו"ת רעק"א מהדו"ת סי' י"ג הובא במשנ"ב סי' תרע"ו סק"ד וכדן מי שלא הדליק ולא הדליקו עליו בביתו שמברך שעשה ניסים ושהחיינו כשרואה נרות חנוכה), **לא נזכר בשעת ההדלקה יברך בהדלקת הנרות למחרת ביום ב' או בהדלקת הנרות בשאר הימים עד היום השמיני כשיזכור** (שו"ע ס"א ומשנ"ב סק"ב), **שכח לברך גם בעת ההדלקה ביום השמיני ונזכר לאחר שכבו הנרות אינו יכול לברך שהחיינו דלא תקנהו אלא בשעת הדלקה או ראייה** (בשעת"צ שם סק"ג וסתפק האם יכול לברך שהחיינו וכדן שהחיינו ביו"ט דיכול לברך אפי' בשוק וצ"ח לדברי המאירי בשבת כג. דמי שלא הדליק נ"ח ולא הדליקו עליו בביתו אף שאינו רואה נ"ח יכול לברך ונשאר בצ"ע, אמנם בשו"ת שבט הלוי ח"ג סי' צ' ובח"א סי' קס"ד אות א' כ' דלמעשה אין לברך רק בשעת ראייה או הדלקה וכפשוטו הגמ' והפוסקים דלא תקנו אלא בשעת הדלקה או ראייה).

ב. שהחיינו בהדלקה ראשונה כשבירך שהחיינו ביום הראשון על ראיית נ"ח, או בלא ראיית נרות, או שהדליקו עליו בביתו: לא היה יכול להדליק בלילה הראשון שמברך שעשה ניסים ושהחיינו כשרואה נרות חנוכה, אינו מברך שוב שהחיינו כשמדליק הנרות בליל ב' או ג' דחנוכה (שו"ע ס"א), והוא הדין כשלא בירך על הראייה אם הדליקו עליו בביתו וברכו שהחיינו, דכיון שיצא ידי חובתו ואינו צריך לברך על הראייה באופן י"צ גם יד"ח השהחיינו (מג"א סק"ב ודלא כב"ח וכן פסק במשנ"ב סק"ז), **ואם לא ראה נרות חנוכה וגם לא הדליקו עליו בביתו ובירך שעשה ניסים ושהחיינו** (וכד' המאירי שבת כג. דלא ק"ל מות"ה) **יכול לברך שהחיינו כשמדליק הנרות** (שו"ת שבט הלוי ח"א סי' קס"ד אות א').

ביורוי הלכות

האם סומא יכול להדליק נר חנוכה בברכה

שאלה: סומא שאינו יכול לראות כלל האם יכול להדליק נר חנוכה בברכה?

ידעתי מה הראייה משם דהתם שאני דעל מה שתקנו חז"ל לברך דהיינו מגילה אינו יכול לברך ועל עצם היום ומשלוח מנות לא תקנו, משא"כ הכא דעל הדלקה תקנו ועל ההדלקה מברך, וגם **מש"כ לסניף להוראתו דלא יברך בנדו"ד משום דז"ל דהלכה כמ"ד סומא פטור ממצוות ואף למ"ד חייב במצוות דילמא דוקא מדרבנן ומש"ה עדיף טפי דלא יברך, אי משום הא הרי זה ראייה נגזר דהא כבר ידוע דהסכמת רוב הפוסקים דהלכה כרבנן דסומא חייב במצוות מה"ל ולר' יהודה יתכן דחייב מדרבנן (עי' שד"ח ח"ט סי' ט"ט), ועכ"פ לא מצאנו בדבריו ראייה מוכרעת נגד המהרש"ל ותמוה מה שהעתיקו המחזיקי ברכה והשע"ת דברי המו"ק לדינא כנגד דברי המהרש"ל הבורחים.**

עוד כ' מרן זצ"ל דאף את"ל דהדין עם המו"ק שאין סומא מברך היינו רק ברכת להדליק נ"ח, אבל שעשה ניסים ושהחיינו שפיר יכול לברך, ועפ"י מש"כ המאירי (שבת כג.) **מי שאין לו להדליק ואינו במקום שיהא אפשר לו לראות י"א שמברך לעצמו שעשה ניסים ושהחיינו בלילה ראשונה ושעשה ניסים בכל הלילות והדברים נראים, ובבה"ל סי' תרצ"ב (ס"א ד"ה שהחיינו) הביא ראייה מדבריו למי שאין לו מגילה בפורים שיכול לברך שהחיינו ושעשה ניסים (ונשאר בצ"ע), ובשבט הלוי ח"ג סי' צ' ונשאלתי דהמאירי סותר דבריו שבפ"ק דמגילה דחה דברי האומרים שהשהחיינו בפורים קאי על היום ולא על המגילה דאין דבריהם כלום שכל שאין שם כוס לקדוש אין בו זמן וכו', והרי א"י דומה אלא לחנוכה שיש זמן על ההדלקה ולא על היום, ולא נאמר זמן ביום (הפורים) אלא על המגילה שיעקר זמנה ביום, הרי שגם לענין חנוכה פשיטא ליה דהשהחיינו קאי על ההדלקה ולא על היום ודלא כמש"כ בחיבורו על שבת, (ועכ"פ חז"ן דהשהחיינו בפורים קאי על המגילה ולא על היום ודלא כבה"ל בס"י תרצ"ב הנ"ל), וכתבתי שם ליישב דרק לענין חנוכה הסכים המאירי לה"א לברך גם בלא הדלקה או ראיית הנרות, דס"ל לה"א דמדחזינן שתקנו לברך על הראייה בחנוכה מה שלא מציינו בשום מקום ש"מ דהתקנה היתה לברך על הנס כל יום בין מדליק ובין רואה וס"ל לה"א דגם באין לו שניהם צריך לברך דהימים האלו נתקנו להודות ולהלל, אבל אין הברכה על עיצומו של יום, (דכיון דלש"י צריך לברך שעשה ניסים בכל יום ש"מ דלא על היום הוא מברך אלא על הודאת הנס דאפי' ביו"ט גמור אין מברכין שהחיינו רק פעם אחת בהגיע זמן היו"ט), ומ"מ דווקא בחנוכה שמציינו שתקנו לברך על הראייה אבל לא בפורים שלא תקנו כן, ואף שכתבתי שם דלדינא אין לברך גם בחנוכה בלא הדלקה או ראיית הנרות וכסתמת הראשונים והשו"ע, מ"מ כיון דהמאירי מכריע לברך בחנוכה שעשה ניסים גם בלי ראייה ובבה"ל סי' תרצ"ב הביאו אלא שנשאר בצ"ע לדינא א"כ בסומא שמדליק ממש אע"פ שאינו רואה בעצמו כדאם אלו הראשונים לסמוך עליהם כבה"ג לברך עכ"פ שהחיינו ושעשה ניסים, ויש אתי מקום לומר דלגבי סומא כ"ע מודים שיברך לכה"פ שעשה ניסים, חדא דהא איכא סברת המהרש"ל דדי במה שאחרים רואים כדי לחייבו בברכה ועוד הא הכא קעביד מעשה הדלקה ומביא לפרסומי ניסא א"כ ודאי יש לו לברך שעשה ניסים, מיהו כבר נתבאר לעיל שלהלכה נראה יותר כמהרש"ל דסומא מדליק ומברך ג' ברכות כיון דישנו בראייה אצל אחרים ועיקר מצות נר חנוכה הוא פרסומי ניסא לאחרים.**

תשובה: כ' מהרש"ל בתשו' סי' ע"ז **שאלני סומא אחד אי חייב בנרות חנוכה או לא, די שפנים לחייבו הואיל ונ"ח לא ליהנות ניתנו ואין מברכין עליהן לראותן אלא להדליק וגם ק"ל בהדלקה עושה מצוה, או נימא מאחר שהוא אינו בכלל פירסום הנס שהרי אינו רואה בהן גם לאחרים אינו חייב לפרסומיה, ואינו דומה למה ששנינו במגילה כד. והכי ק"ל שסומא אפי' לא ראה מאורות מימיו פורט על שמעו ומברך יוצר המאורות שאני התם דקאי אברייתא אורו של הקב"ה שברא בעולמו ואף הוא נהנה מן האור בעבור שאחרים רואין אותו ומוליקין אותו למקום חפצו וכו' אבל הני נרות שאין ליהנות אלא לראותן לפרסום הנס והך גברא לאו בר ראות הוא לא, והשיב מהרש"ל דאם הוא בבית שאחרים מדליקין בו ודאי עדיף שישתתף בפרוטתו, וכן כשיש לו אשה תדליק אשתו, אבל כשאין לו אשה ויש לו בית בפני עצמו צריך להדליק ע"י סיוע של אחר, דלא גרע מציצית דכתבי בה וראיתם אותו ודרשינן (מנחות מג.) פרט לכסות לילה דאין יכולים לראותו ואפ"ה מרבין סומא מהא דכתבי אשר תכסה בה, ומקשינן בגמ' מאי ראיית לרבות כסות סומא ולמעט כסות לילה ומשני מרבה אני כסות סומא שישנה בראייה אצל אחרים (שרואין אותו) ומוציא אני כסות לילה שאינה בראייה אצל אחרים, ומה התם לענין ציצית דלא מהני ראיית הציצית ע"י אחרים לסומא עצמו אפי"ה לא מיפטר מאותה מצווה, כ"ש דחייב בנ"ח שבראיית הנרות ע"י אחרים מקיים הסומא מצוות פרסום הנס, ואין לומר דהא דסומא חייב בציצית הוא רק מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא דמה"ת פטור מכל המצוות ורבנן חיביהו כדי שלא יראה כגוי וזה שייך רק במצוות ציצית וכיו"ב אבל בנ"ח גם אם לא ידליק לא יראה כגוי וכמש"כ התוס' (ב"ק פז. ד"ה וכן), דזה אינו רק לד' ר' יהודה דסומא פטור מכל המצוות אבל אף ק"ל להלכה דסומא חייב בכל המצוות מה"ת ודלא כר"י, ולא דמי לנר הבדלה דאין הסומא מברך עליו (עי' סי' רח"צ סי"ג) דהתם בעינן שיהנה מאורו (כמבואר שם ס"ד) משא"כ הכא דאיכא פרסומי ניסא לאחרים, ובמג"א סי' תרע"ה סק"ד הביא דבריו להלכה.**

אלא שבמשנ"ב שם סק"ט לאחר שהביא דברי המהרש"ל כ' דבשע"ת (שם סק"ג בשם מור וקציעה סי' תרע"ה שהביאו החיד"א במחזיק ברכה שם סק"ה) אי' דלא יברך וכ"ש שאינו יכול להוציא אחרים, ועי' במו"ק שם שכ' דאפשר דמהרש"ל מודה דאינו מברך, והכי משמע לי מדאמרין (שבת כג.) **הרואה נר של חנוכה צריך לברך** (משמע דתלוי בראייה), וכ"ש לפמש"כ המג"א (סי' תרצ"ב סק"א) דמי שאין לו מגילה בפורים ביום דלא יברך שהחיינו על משלוח מנות וסעודה וק"ו לכאן, ואפי' לדידי התם דלא ס"ל הכי מודה אני בנדו"ד וגברא דלא חזי דלא יברך, דאפילו את"ל דבר חיובא הוא בשאר מצוות, במצווה דתליא בראייה ודאי שאני, ואע"ג דסעמא יהיב מהרש"ל שמוטל עליו לקיים פרסומי ניסא לאחרים שהוא דבר שאפשר לו לעשות, אפ"ה לא בריר כולי האי ואין לו ראייה, גם י"ל דלאו בר חיובא הוא ואף למ"ד דחייב בכל המצוות דילמא מדרבנן, ומשום הכא עדיף טפי שלא יברך ואין צ"ל שאינו מוציא אחרים. אמנם בשו"ת שבט הלוי ח"ד סי' ס"ז כ' מרן זצ"ל דדברי המו"ק תמוהים דמש"כ דמדאמרין בשבת כג. דהרואה מברך שמעינן דבראיה תליא מילתא, אין מכך כל הוכחה דהתם שאני דאיירי במי שאינו מדליק (וכמש"כ שם רש"י ד"ה הרואה) ולכן מברך רק כשרואה נ"ח אבל במדליק בעצמו דאיכא פרסומי ניסא לאחרים אין עיכוב בזה שאינו רואה, ומש"כ ממג"א סי' תרצ"ב במי שאין לו מגילה ביום דלא יברך שהחיינו על משלוח מנות וסעודה וק"ו כאן, לא

הילולא דצדיקא

גלב"ע
כ' כסליו
תקל"ה

הרה"ק
ר' משולם פייבוש הורוויץ
מקרעמניץ זי"ע

אלה תולדות

טרם נבוא ההעלות על הכתב מעשה תקפו וגבורותו של האי צדיק קדישא ופרישא, אשר עליו העיד נכדו ה"ה הרה"ק הר"ר ישראל מרוזין זצ"ל **שהוא לא שכח תלמודו אשר למד עוד בבטן אמו**, ומי לנו גדול בתוארים כאלה, ועוד רבות הוא אשר הפליגו עליו גאוני וגדולי עולם, הלוא הם מופיעים בשער ספרו 'משנת חכמים' שיצא לאור אחר פטירתו, ואם נעתיק הכל יספו תמו כל הגליון רק להעלותם על הכתב. וביותר אחר שהעיד עליו מחותנו ה"ה הרה"ק הר"ר בער - המגיד הגדול ממעזריטש זצ"ל באיגרת, וז"ל, **"שלום אל כבוד מחותני הרב הצדיק הק' הגאון הק' והטהור לו דומיה תהלה וכו', ולפלא בעיני על אשר לא שלח אלי פירושו על סדר טהרות ממשניות, וכו', כי מאד נעלה הוא, ורוח הקודש נוצץ ממנו, דברי מחותנו הקשור לו בעבותות אהבה..."** ולכן נעתיק רק נוסח שער הספר מהדורא ראשונה, וממנו נקח ללמד על גודל מעלתו, בס"ד.

וזה תורף נוסח השער, הגאון האמיתי כחד מן הראשונים, אשר ירד וצלל במים אדירים ים התלמוד הפוסקים, מבאר כל חמירא, עוקר הרים טוחנן בסברה, וכל דבריו כנופת צוף ומטעמים, מפרש כל דברי ראשונים החמורים, מי לנו גדול ממנו שלא נתעסק כל ימיו בדברים בטלים כי אם בתורת ה' חפצו לילות וימים, חכם עדיף מנביא, חכמתו גדלה עד לשמים, כאשר העידו עליו גאוני ארץ ומופתי הדור בהסכמותיהם אשר עדיין לא היה לעולמים, חסידא ופרישא, איש צדיק תמים, גאון ישראל, חריף ובקי המפורסם, המנוח כבוד מוה"ר משולם פייבוש הלוי איש הורוויץ זללה"ה מק"ק קרעמניץ בעמח"ס משנת חכמים על שיטת סדרי משנה, עכ"ל.

רבינו הרה"ק הר"ר משולם פייבוש נולד לאביו הרה"ק הר"ר דוב בעריש זצ"ל, בשנת ת"ע לפ"ק, ובמשך כל שנות ילדותו עמל בתורה הק' בלי ליאות, וכך עלה ונתעלה על במתי התורה והיראה, עד שנתקבל להיות כרב ומרא דאתרא בעיר ואם בישראל קרעמניץ, ומיד בבואו לגור בה פתח ישיבתו הרמה ללמד תורה ברבים, וכך ישבו בה תלמידים חריפים ושנונים, והרביץ בה תורה לאריות שבחבורה.

שידוך מן השמים

בענין שידוך זו סיפר הרה"ק הר"ר חיים מאיר יחיאל ממאגלניצא זצ"ל, כי כאשר הגיע בנו יחידו של הרה"ק הרב המגיד הגדול ממעזריטש זצ"ל, ה"ה הרה"ק קודש הקדשים הר"ר אברהם המכונה בסילודין בתואר 'המלאך' זצ"ל לשידוכין, חיפש אביו הקדוש שידוך הראוי לבנו, ולכן עלה ועשה שאלת חלום שיגידו לו, מי התלמיד חכם שבדור שראוי להשתדך עמו, השיבו לו מן השמים, הרב הגאון ר' פייבל מקרעמניץ הוא המחבר ספר משנת חכמים. והנה בסיפור הדברים בעצם השתלשלות השידוך ישנו כמה גירסאות, ולכן נעתיק כפי שסיפר זאת נכדו הגדול ה"ה הרה"ק מרוזין זצ"ל.

וכה סיפר, אא"ז הגאון מ"ה פייביש'ל קרעמניצער זצ"ל שחיבר את הספר 'משנת חכמים', וחזר ואמר 'משנת חכמים הראשון' היה גאון גדול, וכאשר היה קשה לו איזה קושי בלימוד ולא יכול להבין, התענה תענית הפסקה, (יום אחר יום לסירוגין), וגילו לו מן השמים פשט הנכון.

זקיני מתחילה היה לו התנגדות ותרעומת על אא"ז המגיד ממעזריטש זצ"ל, ואמר, אני לא ידעתי מדוע קוראים אותו 'רבי'. ותמיד כאשר ראה לפני חלונות ביתו רבים נוסעים למעזריטש באומרים שנוסעים להרבי ר' בער, היה הואמתנגד על הדבר, ותמה על זה תמיהה גדולה. פעם אחת, התקשה אא"ז מאוד בדבור של תוס' ובחידושי הר"ן שם, והתענה כהרגילו תענית הפסקה, וכאשר גילו לו מן השמים תוכן וביאור הדברים, עלה בדעתו שישע למעזריטש וישאל מפי המגיד ביאור הדברים, וכאשר אם ידע לבאר הדבר על נכון, יסכים לקרותו בשם 'רבי'. וכן עשה, ושכר עגלה ולקח עמו את ספר הר"ן, כי אמר אולי אין להמגיד ספר הר"ן ונסע לשם. וכאשר בא למעזריטש, עמד עם העגלה לפני פתח בית המגיד, וירד מן העגלה וספר הר"ן תחת זרועותיו, ורצה לכווס להמגיד, והגבאי כאשר לא הכיר את אא"ז לא נתן לו להיכנס להמגיד. אכן כאשר שמע המגיד קולו בקודש של אא"ז, מיד צוה להגבאי להכניסו, מיד נתן לו אא"ז שלום, ואמר לו, שמעתי עליכם שקוראים אתכם 'רבי', כאשר תאמרו לי את הקושיא הלזו בספר הר"ן, בזאת אדע שטובים המה וישרים בלבותם אלו שקוראים אתכם 'רבי'. מיד התחיל המגיד הק' לומר לו כל ביאור הדברים 'כאשר יאמר אדם 'אשר' בקילוח דברים. אא"ז בראותו גודל מדינת ומעלת המגיד הק' שידוע לומר ביאור הדברים אשר הוא הצריך להתענות כדי שיגלו לו מן השמים סתימת דבריהם, הודה לו שצריך לקרותו בשם 'רבי', והלך ונסע לביתו.

ואחר שהתאלמן הרה"ק הר"ר אברהם המלאך זצ"ל וגילו לו מן השמים להמגיד הק' שהזיווג הינו בתו של אא"ז, לכן שלח המגיד גבאי שלו לעבר העיר קרעמניץ להציע לאא"ז השידוך. הגבאי לקח עמו צרור כסף ונסע שמה, ודרכו של אא"ז היתה שישב כל השבוע באהלה של תורה בבית המדרש, ואשתו הצדקת הביאה לו שמה לאכול ולשתות. וכאשר הגיע הגבאי לביתו של אא"ז ראה כי ביתו צר הוא מאוד ממש ד' על ד', ואילו העניות גר שם בהרחבה גדולה... ובתו המיועדת הולכת בבגדים קרועים ובלואים, ואמר הגבאי להרבנית, מורי ורבי המגיד הרבי רבי בער שלח אותי הנה כי ברצונו להשתדך איתכם. אמרה לו הרבנית, וכי באתם לצחק מאיתנו? אבל הוא בשלו אמר, מתכוון אני לאמיתת דברי, שהמגיד שלח אותי הנה, מאחר שבתכם היא הזיווג הראוי לבת אדוני רבינו הקדוש. ומיד הוציא סכום כסף ונתן לאם הנערה שתקנה בגדים להלביש אותה ואת בתה הכלה כראוי. מיד הלכה הרבנית לביהמ"ד לדבר עם בעלה אא"ז הק' וסיפרה כל

הדברים, וביקשה לו שיבוא אל ביתו לדבר עם הגבאי המשולח, אבל אא"ז לא רצה להפסיק מלימודו, וגם עם אשתו הצדיקת לא דיבר רק דברים אחדים, כאשר הביאה לו האוכל לביהמ"ד בכל יום. הגבאי לא היה יכול לבוא לפניו ולדבר עמו מאומה, אבל אא"ז מיד הסכים להשידוך, ואמר להרבנית, כי היא ובתה יוכלו לנסוע ולעשות הנישואין והשבע ברכות, ואילו אני לא אסע ובכך לא אבטל מלימודי. וכך היה שהלביש אותם בבגדי מלכות כראותו וכראוי, ונסעו לעבר העיר מעזריטש לנישואין.

ויהי כשמוע המגיד כי באים המה, הלך הוא בעצמו לקבל פני הכלה הקדושה ולקח עמו מתנות ליתן לה, ויהי כאשר ראו החסידים שרשב יוצא לקראתם מיד יצאו כל הקהל לקראתם, וכך עשו שמחת הנישואין. ואחר הנישואין שהתה אם הכלה עוד מספר שבועות, שמחה והתענגה על כל הטוב שזכתה למחותן קדוש כזה, וחתנה מלאך קדוש כזה.

כשנסעה הרבנית בחזרה לביתה, וסיפרה לבעלה אא"ז את כל ונוכחת, דיברה על לבו הטהור, שישע גם הוא לעבר העיר מעזריטש לראות את מחותנו המגיד הקדוש ואת חתנו המלאך, ואחר שהפצירה בו ודיברה על לבו הסכים בדבר, אכן מאחר שלא רצה ליבטל מלימוד התורה, ולכן עשה לעצמו כעין שולחן - עמוד (שטענדער) ותלאו על צווארו, ועל שטענדער הלז היה מונחת המשניות, וככה למד מתוכן בכל הדרך, הלך ונסוע הנגבה, עד אשר בא אל מחותנו הרה"ק המגיד ממעזריטש זצ"ל. וכמעשהו בראשונה כך מעשהו בשניה, שאא"ז הכין לעצמו כמה וכמה קושיות אשר היו לו בעיני לימודו, וכשבא אל מחותנו, עוד בטרם שהיה לו האפשרות להציע קושיותיו לפני המגיד, מיד התחיל המגיד לתרץ כל הענינים המורכבים בשידוך נכון על בוריו, ואא"ז יצא בהתפעלות מגודל קדושתו ועמקותו של המגיד זצ"ל.

אכן כאשר רצה לראות את חתנו, אמר לו המגיד, כי כעת אין באפשרות לראותו מאחר שהוא סגור בחדרו ועובד את ה' בסילודין, וצויה למשמשו לומר לו, שימתין עד כי יבוא הזמן וירשה לו לבוא אליו. בליל שבת קודש הודיע לו כי יכול לבוא, וכאשר בא לפניו מיד נפל אא"ז הרה"ק הר"ר משולם בחלשות. וכאשר הקיצו אותו מעלפונו שאלו המלאך, מפני מה התעלף חותני ככה? אמר לו, מאחר שראה את ב' המלאכים המלווין לו לאדם בהכנסת ש"ק ונפל עליו פחד ורעדה. אמר לו חתנו, חותני שיחיה!, אלה הם שני המלאכים שלכם, ואילו הייתם רואים את שני המלאכים שלי, מה הייתם אומרים!?! אז ראה אא"ז גודל מעלת חתנו כי רב הוא, וכך שהה שם איזה תקופה, ואח"כ נסע לביתו ברוב עוז וחדוה".

עכ"ל הקדש של הרה"ק מרוזין זצ"ל. ואכן מגודל קדושתו נהג נכדו הרה"ק מרוזין לערוך שלחנו ביום י"ט כסלו שהוא יומא דהילולא של הרה"ק המגיד ממעזריטש זצ"ל, ומשך שלחנו אל תוך ליל כ' כסלו שזהו יומא דהילולא של רבינו הרה"ק הר"ר משולם פייבוש מקרעמניץ זצ"ל. זיעוכ"ל.

